

Minimální preventivní program

2024 / 2025

„Non schoale sed vitae discimus. - Neučíme se pro školu, ale pro život.“ — Seneca

Obsah:

- 1) Úvod
- 2) Charakteristika školy
- 3) Analýza současného stavu
- 4) Garant programu a spolupracovníci
- 5) Cíle prevence
- 6) Prevence – obsah, aktivity
- 7) Časový harmonogram
- 8) Metody při realizaci prevence
- 9) Podklady v legislativě
- 10) Evaluace loňského MPP
- 11) Školní řád
- 12) Program proti šikaně
- 13) Krizový plán
- 14) STANOVENÍ CÍLŮ PP
- 15) Supervize preventivního programu
- 16) Evaluace preventivního programu

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy:	SOŠ A SOU Neratovice, Spojovací 632, 277 11 Libiř
Jméno a příjmení ředitele:	Mgr. Marcela Hrejsová MBA
Telefon:	313 100 701 728 899 202
e-mail:	hrejsova.marcela@sosasou.cz

Jméno školního metodika prevence:	Mgr. Jan Granco
Telefon:	313 100 710
e-mail:	granco.jan@sosasou.cz
Specializační studium:	studující
Realizátor vzdělávání:	ano

Jméno výchovného poradce:	Mgr. Iveta Trhoňová
Telefon:	313 100 711 607 046 275
e-mail:	trhonova.iveta@sosasou.cz
Specializační studium:	ano
Realizátor vzdělávání:	ano

Jméno školního psychologa:	Bc. Ecaterina Lhotáková
Telefon:	313 100 753 601 086 562
e-mail:	lhotakova.ecaterina@sosasou.cz

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogických pracovníků
SOŠ	15	295	17
SOU	20	503	43
Celkem	46	798	60

1) Úvod

Minimální preventivní program je definován jako konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy.

Cílem je poučený žák odpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věk. Žák, který projevuje zájem o ostatní, určuje si morální hodnoty a jedná podle nich, rozhoduje a řídí si svůj osobní život a je členem společnosti.

2) Charakteristika školy

SOŠ a SOU Neratovice je samostatnou příspěvkovou organizací s úplnou právní subjektivitou. Zřizovatelem je od 1. 4. 2001 Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5. Hlavním účelem a předmětem činnosti je výchova a vzdělávání mládeže. Součástí školy je střední škola, odborné učiliště, školní jídelna a odloučená pracoviště odborného výcviku.

V SOŠ a SOU Neratovice se podle výše uvedeného „Rozhodnutí MŠMT o zařazení do školského rejstříku“ ve školním roce vyučují

– tříleté obory vzdělávání ukončené ZZ s výučním listem denní formy studia:

23-55-H/02 Karosář
23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel
36-52-H/01 Instalatér
36-67-H/01 Zedník
65-51-H/01 Kuchař - číšník
66-51-H/01 Prodavač
69-51-H/01 Kadeřník
66-53-H/01 Operátor skladování

- čtyřleté obory středního vzdělávání ukončený maturitní zkouškou

denní formy studia:

18-20-M/01 Informační technologie
29-42-M/01 Analýza potravin
28-42-M/01 Hotelnictví
68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost
28-42-L/01 Chemik operátor

- dálková forma studia pro absolventy tříletých oborů s maturitní zkouškou

64-41-L/51 Podnikání

3) Analýza současného stavu

Na základě individuálních pohovorů s žáky, vstupních testů prvních ročníků, předpokládaných životních stylů, způsobu uvažování žáků a vývoje v naší republice je důležité se zaměřit hlavně na nově přicházející žáky.

Přesto jsou cílovou skupinou v preventivním programu všichni žáci školy.

Snahou je výchova k zodpovědnosti za své zdraví a zdravý životní styl, k vytvoření prostoru pro smysluplné využívání volného času a výchova k rozvíjení osobních kvalit žáků.

Největší problémy na naší škole jsou:

- hrubý slovní projev a nevhodné chování
- záškoláctví
- tabák, kratom, nikotinové sáčky, vaping
- chybějící návyky k odpovědnosti, ochraně majetku školy i svému
- konzumace alkoholických nápojů
- drogy z konopí
- špatné stravovací návyky

Osvědčuje se:

- individuální pohovory s žáky
- adaptační a preventivní programy pro 1. ročníky
- dobrá práce třídního učitele
- mimoškolní aktivity – výlety, exkurze, projektové dny
- předání informace pro žáky i s vlastním názorem
- příklady z běžného života

Nedaří se:

- získat všechny třídní učitele k soustavnější práci – převažují nárazové akce
- spolupráce s rodiči je stále problematická – velmi nízká účast na třídních schůzkách, příchod rodičů do školy většinou jen na vyzvání

4) Garant programu a spolupracovníci

Garantem preventivního programu je ředitelka školy Ing. Marcela Hrejsová, MBA

Na programu nejvíce spolupracují:

metodik prevence – Mgr. Jan Granco
výchovný poradce – Mgr. Iveta Trhoňová
zástupce ředitelky školy pro teoretické vyučování
zástupce ředitelky školy pro odborný výcvik
třídní učitelé a učitelé odborného výcviku
Policie České republiky, Městská policie Neratovice
PPP Mělník

5) Cíle prevence

Vzhledem k tomu, že žáci tráví hodně času ve školním a třídním prostředí je nutné předcházet jejich rizikovému chování.

Žáci se podílejí na vytváření prostředí, na udržování pořádku, na výzdobě atd. Jsou vedeni ke spoluzodpovědnosti a účasti na prezentaci školy.

Do těchto aktivit jsou zapojeni nejen třídní učitelé, ale i ostatní pedagogové a učitelé odborného výcviku.

Cílem je poučený žák, odpovědný za vlastní chování a způsob života, v míře přiměřené jeho věku.

Dlouhodobé cíle

Výchova mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a k rozvoji osobnosti.

Nabytými vědomostmi a dovednostmi se řídit.

Do výchovně-vzdělávacího procesu zavádět:

- prevenci rizikového chování
- právní a etickou výchovu (tolerance, úcta, osvojování společenských norem)
- ekologickou výchovu
- výchovu ke zdravému životnímu stylu

Žáky i pedagogické pracovníky vzdělávat v problematice rizikových forem chování.

Udržet stávající standard v komunikaci učitel – žák.

Udržet a posilovat komunikaci pedagogický pracovník - rodič.

Posilovat důvěru ve školního metodika prevence a výchovného poradce.

Rodičům žáků školy poskytovat informace telefonicky, emailem, prostřednictvím IS Bakaláři, na třídních schůzkách, během konzultačních hodin nebo při pohovorech ve škole.

Zdůrazňovat význam a smysl budoucího povolání.

Krátkodobé cíle

Neustále působit na věkovou kategorii 15-18 let, která je ohrožena vzhledem k prostředí, ve kterém se pohybuje během odborného výcviku, vzhledem ke společnosti, se kterou se stýká mimo školu, na sociálních sítích atd.

Informovat žáky i pedagogické pracovníky školy např. pomocí nástěnky školy o rizikových formách chování.

V případě potřeby poskytnout pedagogickým pracovníkům školy informace o kontaktech na organizace a instituce v okolí.

Pro žáky školy pořádat odborné přednášky, besed apod. na témata související s rizikovými formami chování.

Pravidelné besedy se členy PČR a Městské policie Neratovice

Metodik se účastní pravidelných setkání s oblastním metodikem prevence v PPP Mělník, školení atd.

6) Prevence – obsah a aktivity

Předpokládané činnosti

V rámci výuky společenskovedních oborů podporovat zdravý životní styl - provádět v hodinách výcvik sociálně psychologických dovedností, zdůrazňovat problematiku návykových látek, vliv prostředí na člověka, východiska ze stresových situací, úlohu zájmů, koníčků a sportu, využívat informace z internetu s následným rozбором a besedou.

Pravidelné aktivity

- třídnické hodiny
- aktivity pro 1. ročníky (adaptační programy, preventivní programy)
- besedy se zástupci PČR, společnost Odyssea, MěP Neratovice
- prostřednictvím školního metodika předávat třídním učitelům aktualizované materiály s danou problematikou
- propagace zdravého životního stylu na nástěnkách školy
- turisticko-ekologické soustředění 2. ročníků
- lyžařský kurz

Pedagogičtí pracovníci se účastní přednášek a besed pro pedagogické pracovníky organizovaných školou

- vybraní učitelé a učitelé odborného výcviku se účastní kurzů
- třídní učitelé aktivně spolupracují se školním metodikem prevence a výchovným poradcem
- kvalitně využívají třídnické hodiny

Nejdůležitější je práce třídních učitelů v oblasti každodenního kontaktu se žáky, výchovného působení, zvyšování důvěry v pedagogy, předávání informací v oblasti prevence rizikového chování.

7) Časový harmonogram

Metodik prevence je v případě zájmu a možností vždy k dispozici žákům i pedagogům, harmonogram může být podle potřeb upraven.

Srpen

V přípravném týdnu - první pracovní schůzka: metodik, výchovný poradce, zástupci ŘŠ, třídní učitelé 1. ročníků

Září

Třídnické hodiny-seznámení se Školním řádem a dodatky - seznámení s aktivitami, které jsou na školní rok připraveny - možnost individuálních pohovorů s rodiči - zásady osobní a respirační hygieny Adaptační aktivity pro 1. ročníky	TU
	Výchovný poradce, metodik, TU, učitelé OV

Říjen

Turistický kurz	TU, metodik, výchovný poradce
ATU – informace pro ostatní kolegy	metodik
Besedy s PČR a MěP Neratovice	výchovný poradce
Třídnické hodiny – zaměření: zamítavý postoj k šikaně	TU
Informace po rodiče v případě zjištění problému	ZŘŠ, metodik, výchovný poradce, TU

Listopad – prosinec

Třídnické hodiny – zaměření: nutnost tělesné aktivity, stravovací návyky, význam dobře fungující rodiny Spolupráce s organizací Odyssea – pravidelné aktivity pro 1. ročníky	TU metodik
---	---------------

Leden - únor

Lyžařský výcvikový kurz - beseda na téma "Pohybovou aktivitou proti závislosti"	
Třídnické hodiny – zaměření: vliv OPL látek na organismus, - zhodnotit práci s třídním kolektivem za 1. pololetí - při hodnocení 1. pololetí neopomenout nutnost dodržování pravidel chování žáků, případná kázeňská opatření, která byla udělena znovu vysvětlit	TU

Březen - duben

Závěrečné zhodnocení končících 3. a 4. ročníků	
Třídnické hodiny – zaměření: komunikační dovednosti, bezpečné chování v dopravě	TU

Květen - červen

Podpora zdravého životního stylu - aktivity tříd na konci školního roku – sportovní, kulturní	TU
Turisticko-ekologický kurz 2. ročníků	
Využít změn v rozvrhu v důsledku organizačního zabezpečení závěrečných zkoušek a maturitních zkoušek k třídnickým hodinám nebo projektovým dnům - práce se vztahy ve třídě	Metodik, TU
Poučení o bezpečném chování v době prázdnin	TU
Třídnické hodiny – zaměření: první pomoc, infekční nemoci, bezpečný sex, hygiena, žloutenka	TU

8) Metody při realizaci prevence

- Výchova prevence rizikového chování se prolíná mezipředmětově.

Například:

kariérové poradenství: životopis, pracovní kázeň, vztahy na pracovišti, přijímací pohovor, odbourávání stresu, pracovní prostředí, pracovní poměr, asertivita, vizáž – občanská nauka, ekonomika, stolničení, psychologie, právní nauka

zdravý životní styl: stravování, denní program, sporty, hygiena, trávení volného času, nemoci - občanská nauka, psychologie, tělesná výchova

prevence rizikového chování: agresivita, kriminální chování, závislosti, šikana školní i na pracovišti

rozvíjení osobnosti: životní cíle a hodnoty

člověk a jeho okolí: rodina a rodinné vztahy, sexuální vztahy

tolerance: menšinová, náboženská

etika, bezpečnost, ekologie:

- Snaha o důsledné dodržování Školního řádu: informace, výklad
- Proškolení pedagogických pracovníků: pravidelné pracovní porady, poučení o postupu v případě výskytu OPL, šikany apod.
- Informace z tisku, internetu
- Výlety, přednášky, exkurze
- Filmová představení, divadlo, výstavy
- Informační tabule, schránka důvěra, besedy, rodičovské schůzky.
- Pro rodiče informační servis pomocí internetových stránek školy, možnost Využívat IS Bakaláři, konzultační hodiny, metodika a výchovného poradce

- Nejdůležitější je práce třídních učitelů v oblasti:
  - prostřednictvím každodenního kontaktu na žáky výchovně působit, zvyšovat důvěru v pedagogy, kterým se mohou svěřit se svými problémy
  - předávat informace v oblasti primární prevence
  - dbát na prevenci problémů způsobených alkoholem, nikotinem, OPL, záškoláctví, šikana, atd.
  - trvat na dodržování pravidel Školního řádu, jasně vymezit „mantinely„

9) Podklady v legislativě

Zákony

- 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí
- 91/1998 Sb. o rodině
- 167/1998 Sb. o návykových látkách
- 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy
- 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů
- 561/2004 Sb. školský zákon
- 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících

Vyhlášky

- 72/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
  - 73/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
    - 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému

Metodické pokyny

- 22294/2013-1 k řešení šikanování ve školách a šk. Zařízení
- 20 006/2007-51 vymezuje netolismus a patologické hráčství jako velmi rizikový vliv pro zdravý rozvoj mladé generace. Cílem projektu je přispět k prevenci těchto sociálně patologických jevů nejen poskytnutím podstatných informací, ale i zážitkem ze setkání s vyléčeným hráčem.
  - 14 144/98-22 spolupráce škol a předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
    - 14 423/1999-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
    - 14 514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů ve škole
    - 28 275/2000-22 k prevenci šikanování
    - 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
      - 25 884/2003-24 Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže na dětech a mládeži páchané (nahrazuje 14144/98-22 z roku 1998)
        - 11 691/2004-24 Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu
        - 24 246/2008-6 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení

Ostatní dokumenty

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- Úmluva o právech dítěte
- Školní řád

10) Evaluace loňského MPP

Cílová skupiny - všichni žáci školy

Cíle preventivní intervence:

a) souvisle a neustále působit na věkovou kategorii 15-18 let, která je ohrožena vzhledem k prostředí, ve kterém se pohybuje, vzhledem ke společnosti, se kterou se může stýkat mimo školu

b) škola a školská zařízení někdy přebírají i výchovnou roli, protože dnešní rodina v tomto směru mnohdy plní jen některé ze svých základních funkcí

c) zdůrazňovat význam a smysl povolání ve službách a nutnost charakteru osobnosti v této profesi (nikdo nezaměstná např. osobu závislou v provozu služeb, kde je nutná komunikace se zákazníkem, manipulace s penězi, slušný vzhled pracovníka...)

d) dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům, se schopností dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí, se schopností týmové práce, podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek

Vymezení problémů, zaměření programu:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- zlepšení mezilidských vztahů ve škole - otevřená komunikace
- prevence sociálně patologických jevů - zvyšování agresivity žáků
- nutnost preventivní intervence – důvody
- nově vzniklé kolektivy
- žáci s poruchami učení
- špatná spolupráce s rodinami

Utvrzujeme žáky v chování, které je v souladu se zásadami zdravého životního stylu, odmítá rizikové chování a je v souladu se školním řádem a pravidly slušného chování.

11) Školní řád

školní řád nabývá účinnosti dnem 2. 9. 2024

12) Program proti šikaně

- 22294/2013-1 k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (podle metodického pokynu, knihy – Bolest šikanování, ostatních programů proti šikaně na různých školách)

Šikanování je všudypřítomné a může nás doprovázet po celý život. Šikanování je nebezpečně rozbujelou sociální nemocí ve společnosti, jejímž důsledkem je poškozování zdraví jednotlivce, skupiny, včetně rodiny. Pro vztah, který označujeme za šikanování, je příznačná naprostá asymetrie sil, kdy mocnější zneužívá slabšího a pošlapává jeho práva.

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašit žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. Šikana je zvláště zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. Škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost.

Základní formy šikanování

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy).

1. Co je a co není šikana.

Šikana je každé chování, které splňuje tyto znaky:

- je cílené vůči jedinci nebo skupině
- je obvykle opakované, často dlouhodobé
- jeho záměrem je oběti ohrožit, ponížit či zastrašit
- oběť se mu neumí bránit a dlouhodobě trpí

Šikana není:

- jednorázová rvačka, nevhodný vtip či konflikt
- vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor

2. Jak poznáme, že by mohlo jít o šikanu?

Příklady přímých znaků šikany:

- soustavné posměšné poznámky, nadávky, hrubé žerty, hanlivá přezdívka na adresu určitého žáka, pokud to tento žák těžko snáší a trpí tím
- jednostranné vyžadování věcných či peněžních darů
- jeden žák vystupuje vůči druhému v roli „sluhy“ či „otroka“
- často opakované pošťuchování, strkání, údery, poškozování věcí, které žák neoplácí. Někdy je oběť dohnána až k projevům zoufalství

- na žáka je vyvíjen nátlak k vykonávání nemorálních až trestných činů

Příklady nepřímých znaků šikany:

- (potenciálně šikanovaný) žák se o přestávkách zdržuje stranou od ostatních, nemá kamarády
- přestávky tráví v bezpečné blízkosti učitelů nebo mimo třídu. Vymýšlí si záminky, aby nemusel být ve třídě
- jeho prospěch se nevysvětlitelně zhoršuje, nesoustředí se na učení
- má často poškozené nebo rozházené věci, často se mu „záhadně“ ztrácí, ve třídě, v šatně...
- při týmových sportech bývá volen mezi posledními
- působí smutně, stísněně, často chybí z nejasných důvodů, nevolnost, bolení hlavy...
- má-li promluvit před třídou, je nejistý a ustrašený

3. Prevence šikany

Každý pedagog, obzvláště třídní učitel, je odpovědný za vytvoření zdravého klimatu třídy.

Je povinen zejména:

- podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi
- jednat s dětmi jako s partnery
- udržovat ovzduší důvěry mezi dětmi a pedagogy
- v kritických situacích dát jasně najevo, že špatné chování nelze tolerovat
- nebýt lhostejný k projevům agresivity
- informovat děti i rodiče, na koho se obrátit při problémech - třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, linka důvěry...

4. Postupy pro řešení počátečního stadia šikany

Pro vyšetřování počáteční šikany, které škola zvládne řešit vlastními silami, má škola vypracované následující postupy:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi (spolupráce učitele, metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele nebo vedení školy)
2. Oslovení vedení školy se žádostí o takové přeorganizování rozvrhu, aby zainteresovaní učitelé mohli postupovat podle následujících kroků.
3. Nalezení vhodných svědků.
4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů!).
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
6. Informování rodičů o vzniklé situaci a dohoda o osobním kontaktu na pohovoru, výchovné komisi apod.

5. Postupy pro řešení pokročilé a nestandardní šikany

Řešení pokročilé a nestandardní šikany a situací, kdy škola potřebuje pomoc z venku a součinnost se specializovanými institucemi:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování, uvědomění vedení školy a organizace dalšího vyučování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.
7. Spolupráce s rodiči.

V rámci první pomoci je nutné při pokročilých brutálních kriminálních šikanách spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, zejména s následujícími:

- pedagogicko-psychologická poradna
- středisko výchovné péče
- orgán sociálně právní ochrany dítěte
- Policie ČR

6. Spolupráce s rodiči a se specializovanými zařízeními

Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy, školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogové na zachování důvěrnosti informací.

V případě negativních dopadů šikanování na oběť je nutné zprostředkovat jí péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Spolupráci se stejnými organizacemi je vhodné využít i při následné práci s agresorem, kdy je potřeba, aby získal objektivní a správný náhled na vlastní chování a motivy, je třeba analyzovat jeho rodinné prostředí a zapojit rodiče do aktivní spolupráce nad odstraněním negativních jevů jeho chování. Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místně příslušném diagnostickém ústavu. Současně ředitel podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

7. Výchovná opatření

Pro potrestání agresorů lze užit i následující běžná výchovná opatření:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, podmíněčné vyloučení, vyloučení
- Snížení známky z chování
- Převedení do jiné třídy

8. Spolupráce se specializovanými institucemi

1. Při předcházení případů šikany škola spolupracuje zejména s následujícími institucemi a orgány:
  - v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,
  - v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
  - v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence,
  - případně s NNO specializujícími se na prevenci a řešení šikany.
1. Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, ředitel školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR
2. Ředitel školy oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin, popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

13) Krizový plán

V případě, že jsme postaveni před situací řešit problém je nutné vědět „CO DĚLAT, KDYŽ„

Je akutně ohrožen život i zdraví?

ANO: myslím jen na první pomoc a okamžitě někoho pošlu pro další dospělou osobu, volám mobilem záchrannou službu ...

NE: uklidním sebe i okolí a rozmyslím si co dál

Mohu, chci a dokážu to řešit právě já?

ANO: mluvím s dětmi a vyptávám se, co se stalo – rozkryjeme problém a pojmenujeme ho, současně zvažujeme další řešení

NE: nechám problém nerozkrytý a kontaktuji školního metodika prevence

(nebo někoho z vedení) a konzultuji s ním řešení

Vždy je třeba řešit v týmu a konzultovat !!!!

Mějte stále na mysli, že musíte: ochránit oběť, své kolegy, sami sebe a pověst školy.

Když nemohu situaci zlepšit, alespoň ji nezhoršuji.

Krizový tým = metodik prevence, výchovný poradce, vedení školy

Nezapomeňte vždy (podle závažnosti) informovat metodika prevence, výchovného poradce, vedení školy.

„CO DĚLAT, KDYŽ „(OPL látky)

..byly u žáka nalezeny dovolené drogy

Právní a další úvaha: Pití a kouření pod povolenou věkovou hranici. Směrnice k užívání povolených medikamentů u mládeže. Být si vědom možnosti zneužití těkavých látek.

Zvaž: Za jakých okolností lze látku odebrat? Prodiskutovat problém se žákem nebo zajistit, aby ho projednal se školním psychologem nebo výchovným poradcem, nebo jiným členem poradního týmu školy.

Další možnosti: Informovat rodiče nebo právní zástupce žáka; rozhodnout, zda informovat ostatní členy sboru; rozhodnout, zda iniciovat obecnou rozpravu s místním protidrogovým koordinátorem.

...bylo u žáka zjištěno nedovolené vlastnictví zakázané drogy

Právní a další úvaha: Dle novely zákona č.112/1998 Sb , kterým se doplňuje zákon č. 140/1961 a č. 200/1996 je zakázáno vlastnit větší množství drogy. Učiteli není dovoleno bez svolení žáka provádět šetření. Pouze policie je oprávněna u osob podezřelých ze zneužívání drog provádět toto šetření. Stanovena ohlašovací povinnost.

Zvaž: Odebrat látku za přítomnosti svědka a uložit ji na bezpečné místo (je-li možno do školního sejfu) se záznamem o případu. Provést záznam o případu podle platných směrnic školy. Prodiskutovat případ se žákem nebo zajistit intervenci školního psychologa nebo výchovného poradce.

Další možnosti: Informovat rodiče nebo právní zástupce žáka rozhodnout, zda informovat ostatní členy sboru; rozhodnout, zda je nutné postoupit případ dále (orgány sociálně právní ochrany, policie); rozhodnout, zda iniciovat obecnou rozpravu s místním protidrogovým koordinátorem.

...je ve škole nalezen žák pod vlivem drog nebo alkoholu, nebo trpí abstinenčními příznaky

Právní a další úvaha: Prioritou číslo jedna je zajistit žákovi i ostatním bezpečnost. Učiteli není dovoleno bez svolení žáka provádět šetření. Pouze policie je oprávněna u osob podezřelých ze zneužívání drog provádět toto šetření.

Zvaž: Postupovat podle doporučení uvedených v MPP. Provést záznam o případu. Prodiskutovat případ se žákem nebo zajistit, aby ho projednal se školním psychologem, nebo výchovným poradcem.

Další možnosti: Informovat rodiče nebo právní zástupce žáka rozhodnout, zda informovat ostatní členy sboru. Rozhodnout, zda je nutné postoupit případ dále; rozhodnout, zda iniciovat obecnou rozpravu s místním protidrogovým koordinátorem.

...je žák přistižen při prodeji drog

Právní a další úvaha: Prodej drog je nezákonný. Jde o ohrožení mravní výchovy dítěte. Kontaktovat PČR

Zvaž: Odebrat látku a uložit ji na bezpečném místě (je-li možnost ve školním sejfu) se záznamem o případu. Provést záznam o případu. Prodiskutovat případ se žákem nebo zajistit, aby ho projednal se školním psychologem, nebo výchovným poradcem.: Je-li to vhodné, informovat členy sboru. Kontaktovat policii. Zvážit, zda je vhodné informovat žáky.

...byly ve škole nalezeny drogy nebo vybavení k jejich užívání

Právní a další úvaha: Existuje vážný problém s bezpečnou likvidací používaného injekčního vybavení.

Zvaž: Zajistit bezpečné uložení drogy nebo vybavení (bude předáno policii). Provést záznam o případu.

Další možnosti: Je-li to vhodné, informovat členy sboru. Kontaktovat policii. Zvážit, zda je vhodné informovat žáky.

...se žák svěřil s tím, že užívá drogy

Právní a další úvaha: Vzhledem k věku žáka mohou probíhat právní úvahy týkající se zachování mlčenlivosti.

Zvaž: Nabídnout radu a podporu. Obezřetnost týkající se zachování mlčenlivosti. Je-li nutno, obrátit se na relevantní služby.

Další možnosti: Vhodnou formou informovat rodiče, zvážit, zda bude pro žáka prospěšné, postoupí-li se jeho případ poradenství.

...škola zjistí, že v místě kde sídlí, lze sehnat drogy

Právní a další úvaha: Škola nenesou právní odpovědnost mimo své území, má však nicméně v komunitě svou roli a morální odpovědnost.

Zvaž: Spojit se s místními organizacemi, zvláště s policií a sdělit jim odpovídající informace. Je-li to vhodné, informovat žáky. Je-li vhodné informovat rodiče.

Další možnosti: Zajistit, aby pracovníci školy byli dobře informováni o místních problémech ve vztahu k drogám.

...rodič(e) žáka vykazuje(i) problémy se zakázanými drogami nebo alkoholem

Právní a další úvaha: Na učitelích lze vyžadovat, aby podle závažnosti a možného ohrožení dítěte poskytli přiměřené informace příslušným pracovníkům nebo organizacím v oblasti sociální péče.

Zvaž: Rodičům doporučit, aby se obrátili na poradenské služby. Nabídnout žákovi příslušné informace a podporu.

Další možnosti: Zvážit, zda bude pro žáky prospěšné, postoupí-li se jeho případ poradenství.

...hledají rodiče ve škole radu, jak řešit problémy s drogami u svého dítěte

Právní a další úvaha: Respektovat specifika každého jednotlivého případu - informace o poskytovaných službách.

Zvaž: Rodičům doporučit, aby se obrátili na poradenské služby.

Další možnosti: Zvážit, zda bude pro žáka prospěšné, postoupí-li se jeho případ poradenství.

...trpí problémy se zakázanou drogou nebo alkoholem pracovník školy

Právní a další úvaha: Zákoník práce. Pracovní řád.

Zvaž: Doporučit pracovníkovi, aby vyhledal pomoc a radu. Jasně označit nedostatky v práci této osoby a vyvodit příslušná varovná opatření.

Další možnosti: Zvážit způsoby, jakými lze pracovníkovi pomoci. Identifikace osoby, které se může daný případ rovněž týkat.

14) STANOVENÍ CÍLŮ PP

V minulých letech se nám osvědčilo pořádat pro 1. ročníky Adaptační kurz, na kterém se žáci blíže poznají a získají vztah ke škole a svému třídnímu učiteli, druhé ročníky měly program na návykové látky, který tento rok také znovu zorganizujeme. Pro 3. ročníky se nám jevil jako stěžejní program Finanční gramotnost a orientace na trhu práce.

Každoročně se také zaměřujeme na posílení vzájemných vztahů mezi žáky a také na jejich vztah ke studiu a ke škole a podporujeme jejich komunikaci. U některých žáků se objevily sociální fobie, úzkosti, prohloubily se u nich nezdravé životní návyky (požívání alkoholu, cigaret, netolismus, špatné stravovací a hygienické návyky).

Cíl 1:	Realizovat pravidelné třídnické hodiny
Ukazatele dosažení cíle:	Minimalizace rizikového chování žáků; studijní úspěšnost žáků; dobré vztahy mezi pedagogy a žáky; nízká míra absence žáků. Třídnické hodiny realizované ve všech třídách 1x za 14 dní.
Zdůvodnění cíle:	Dobré vztahy ve škole jsou podmínkou úspěšného absolvování studia. Zvýšení kohezivních vztahů ve třídě, soudržnost, vzájemný respekt a tolerance.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zdravé klima ve škole přispívá ke kvalitním vztahům mezi žáky, žáky a pedagogy a taktéž pozitivně ovlivňuje přístup studentů k výuce.

Cíl 2:	Zorganizovat Adaptační programy
Ukazatele dosažení cíle:	Minimalizace rizikového chování žáků; studijní úspěšnost žáků; dobré vztahy mezi pedagogy a žáky; nízká míra absence žáků.
Zdůvodnění cíle:	Zvýšit kohezivní vztahy ve třídě, soudržnost, vzájemný respekt a tolerance
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zdravé klima ve škole přispívá ke kvalitním vztahům mezi žáky, žáky a pedagogy a taktéž pozitivně ovlivňuje přístup studentů k výuce.

Cíl 3:	Prevence zneužívání návykových látek
Ukazatele dosažení cíle:	Minimální výskyt problému ve škole.
Zdůvodnění cíle:	Život bez závislostí zajistí pozitivní vliv na psychosociální vývoj jedince. Zlepší životní podmínky, povede k zdravému rozvoji sebevědomí. Je nutné co nejdříve oddálit první kontakt s návykovými látkami a snižovat poptávku po jejich užívání.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Primární prevence závislostí, posílení osobnosti Výchova ke zdravému životnímu stylu

Cíl 4:	Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog, jsou si vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování, nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů. Prevence probíhající v hodinách IKT.
Zdůvodnění cíle:	Je důležité znát základní pojmy virtuálních drog – netolismus, výherní automaty, sázení a dále předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Primární prevence závislostí, posílení osobnosti

cíle:	Výchova ke zdravému životnímu stylu
--------------	-------------------------------------

Cíl 5:	Podporovat zdravý životní styl
Ukazatele dosažení cíle:	Zdravý vývoj jedince; přiměřená absence; mimoškolní zájmy. Žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat, dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb), znají negativa a pozitiva různých stylů života, přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom diskutovat, mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí. Prevence probíhající hlavně v hodinách TV.
Zdůvodnění cíle:	Rozvoj zdravého životního stylu vede k posilování sebevědomí, k relaxaci, k větší motivaci ke studiu. Živospráva a duševní hygiena je mimořádně důležitá. Cílem je předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Primární prevence patologických jevů Výchova ke zdravému životnímu stylu

Cíl 6:	Minimalizace všech typů šikany, včetně kyberšikany
Ukazatele dosažení cíle:	Nulový, nebo minimální výskyt problému ve škole. Žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním, samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní, mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společenské akce, výlety atd.), na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra. Téma kyberšikany je řešeno hlavně v hodinách IKT.
Zdůvodnění cíle:	Nenarušené vztahy ve skupině vedou k nízké absenci žáků ve škole; vedou k pozitivnímu přístupu ke vzdělávání; mají pozitivní vliv na psychosociální vývoj jedince
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Primární prevence patologických jevů. Výchova k demokratickému občanství

Cíl 7:	Podpořit finanční gramotnost žáků
Ukazatele dosažení cíle:	Rozšíření znalostí v rámci prevence zneužití na trhu práce. Finanční gramotnost je probírána v hodinách Ekonomiky (3. ročníky H oborů a poslední ročníky M a L oborů).
Zdůvodnění cíle:	Problematika zneužívání na trhu práce v ČR nebo v zahraničí, často nabývaná zkušenost i v případě brigád je zesilujícím trendem, se kterým se setkávají mladí lidé ve věku 16 – 19 let. Povědomí o prevenci a obraně proti tomuto jednání shledáváme velmi užitečnou a potřebnou.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Primární prevence rizikového chování zaměstnavatelů

15. Supervize preventivního programu

Minimální preventivní program je průběžně aktualizován a evaluován metodikem prevence a kontrolován ředitelkou školy.

16. Evaluace preventivního programu

Po každém preventivním programu bude následovat krátká reflexe účastníků, z které ŠMP vyhodnotí, zda bylo dosaženo stanovených cílů a jak v programu dále pokračovat. Hodnocení bude probíhat přes třídní učitele s podporou vedení školy.

Na konci školního roku 2024/2025 ŠMP vyhodnotí ve spolupráci s VP, pedagogickými i nepedagogickými pracovníky celý Preventivní program školy a rozhodne se, jak bude v dalším školním roce postupovat. K celkové evaluaci budou použity také žákovské dotazníky týkající se klimatu školy a prevence.

ŠMP si také povede po celý rok Deník ŠMP, ve kterém si informace o PP a zpětné vazby bude zaznamenávat.

Preventivní programy budou také prezentovány na webových stránkách školy a v místním tisku.

Poznámka: Součástí Preventivního programu školy je také Strategie proti šikanování a Krizové scénáře (plány), které jsou vypracovány zvlášť a jsou k nahlédnutí ve škole.